

Vlaams
Parlement

vergadering **C109**
zittingsjaar 2015-2016

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening,
Energie en Dierenwelzijn

van 2 februari 2016

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Güler Turan aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de milieuvoetafdruk van de vergassingsfabriek van Energy Recovery Systems in de Antwerpse haven – 823 (2015-2016)	3
VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de planologische verenigbaarheid van windturbineprojecten – 856 (2015-2016)	
VRAAG OM UITLEG van Michel Doomst aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de versoepeling van de overregulering voor het plaatsen van windturbines – 875 (2015-2016)	8
VRAAG OM UITLEG van Bart Van Malderen aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de wijziging van het Soortenbesluit – 881 (2015-2016)	
VRAAG OM UITLEG van Hermes Sanctorum-Vandevoorde aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het Soortenbesluit – 892 (2015-2016)	
VRAAG OM UITLEG van Piet De Bruyn aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over wijzigingen aan het Soortenbesluit – 991 (2015-2016)	12

VRAAG OM UITLEG van Güler Turan aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de milieuvoetafdruk van de vergassingsfabriek van Energy Recovery Systems in de Antwerpse haven – 823 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Güler Turan (sp.a): Minister, deze vraag wordt met een week vertraging gesteld, wat mij de ruimte gegeven heeft om vorige week aan de minister-president een vergelijkbare vraag te stellen over de financiële haalbaarheid en het verhaal achter de investeerders. Ik heb van de minister-president wat antwoorden gekregen, maar eigenlijk geen afdoende en sluitende antwoorden, en net veel meer vraagtekens bij het project.

Ik heb u over de milieuvoetafdruk van de vergassingsfabriek van Energy Recovery Systems (ERS) in de Antwerpse haven al in oktober 2015 een vraag gesteld. U stelde toen dat het nog een beetje te vroeg was om daarop in te gaan, gezien de fase waarin het dossier zat. Ondertussen is door verschillende mensen berekend dat die milieu-impact aanzienlijk zal zijn. In mijn vraagstelling gaat het over een uitstoot van 1,4 miljoen ton CO₂, maar nu blijkt dat het om een totale uitstoot van 3,3 miljoen ton zou gaan, omdat het gas dat theoretisch tot 'food grade quality' zou kunnen worden opgewaardeerd, de 1,9 miljoen ton CO₂ uit de ureaproductie, erbij moet worden geteld. We hebben dus een uitstoot van in totaal 3,3 miljoen ton CO₂. Dat is vergelijkbaar met de totale uitstoot van de industrie in Vlaanderen in basisjaar 2005, dat niet onder het emissiehandelssysteem ETS (Emissions Trading System) viel, en met zowat de helft van de CO₂-uitstoot die Vlaanderen tegen 2020 moet terugdringen. Wat betreft de uitstoot op het grondgebied van de stad Antwerpen, gaat het om de uitstoot van één tot anderhalf miljoen wagens, minister.

In oktober 2015 stelde u ook dat "de impact van het project op de recyclagesector en op het afvalbeheer in het algemeen bijzonder groot kan zijn, ook op Europese schaal (...) We mogen niet vergeten dat de meeste lidstaten het een stuk slechter doen dan Vlaanderen op het vlak van selectieve inzameling en recyclage. In Europa wordt er nog zo veel materiaal gestort, dat die hoeveelheden allicht volstaan om de ERS-installatie te voeden." Ik heb de minister-president daar vorige week over bevraagd. Hij had het over 8 miljoen ton afval in Europa dat eventueel in aanmerking zou kunnen komen. Wat de aanvoer betreft, zou er op zich dus geen probleem zijn, maar de vraag is natuurlijk wat voor aanvoer.

In tegenstelling tot wat u toen suggereerde, plaatst de Federatie van Bedrijven voor Milieubeheer (FEBEM) vraagtekens bij de afvalstroom die de installatie zal moeten voeden. Experts zien niet hoe de afvalstromen zich plots naar Antwerpen gaan verleggen en noemen die onzekere afvalstroom als mogelijk het grootste probleem voor het project zelf. Bovendien bestaat het gevaar dat er zich een aantal onwenselijke effecten op het vlak van afvalrecyclagetechnieken en -inzameling kunnen voordoen.

Het is nu bijna een jaar geleden dat ERS en vervolgens ook de minister-president en de Vlaamse Regering het megaproject met veel bombarie aankondigden. Het project werd meermaals, ook in het Vlaams Parlement, verkeerdelijk bewierookt als een voorbeeld van circulaire economie. Feit is dat er veel onzekerheid bestaat over de gevolgen van het project voor het milieu, zoals vorige week ook door de Bond Beter Leefmilieu (BBL) werd aangeklaagd.

Minister, hebt u zicht op de mate waarin een investering van een dergelijke omvang leidt tot het aantrekken van plasticstromen die perfect mechanisch recycleerbaar zijn, wat nog altijd meer grondstoffen en energie uitspaart dan de chemische recyclage waarvan sprake in het ERS-project? Zijn er garanties dat er in

de ERS-fabriek enkel kunststofafval verwerkt zal worden dat niet in aanmerking komt voor mechanische recyclage, zoals het Materialendecreet voorschrijft?

Welke garanties zijn er dat gescheiden stromen, desgevallend ook in het buitenland, niet samengevoegd worden tot gemengd plasticafval om alsnog geaccepteerd te worden voor dat project? In welke mate verhindert een dergelijke installatie toekomstige mogelijkheden tot gescheiden inzameling, desgevallend in het buitenland, of mechanische scheiding met het oog op 'upcycling' in plaats van 'downcycling'? Hoe kan volgens u vermeden worden dat de in de vorige vragen geformuleerde ongewenste effecten zich zullen voordoen?

Mijn volgende vraag noemde de minister-president een heel goede vraag, maar hij liet de eer aan u over om erop te antwoorden. Volgens recente gegevens zou de ERS-installatie 3,3 miljoen ton CO₂ per jaar uitstoten. Vallen die emissies onder het Europese Emissiehandelssysteem of niet? Valt die onder ETS, dan zal ERS jaarlijks zo'n 56 miljoen euro aan CO₂-rechten moeten betalen. Werd daar rekening mee gehouden in het businessplan? Is het project dan überhaupt nog rendabel? Valt die onder non-ETS, dan neemt de klimaatinspanning die Vlaanderen moet doen, namelijk 15,7 procent reductie tegen 2020 ofwel 7 miljoen ton CO₂ terugdringen, met de helft toe. Dan zit u daar met een ander probleem. Ofwel wil men buiten plasticafval nog alle andere afval opstoken om daaraan te kunnen komen. De minister-president zei: "Ik neem aan dat ze een uitzondering gaan vragen. Het is een zeer interessante vraag. We moeten daar een antwoord op hebben." Aan u de eer, minister, om te zeggen op wiens conto die 56 miljoen euro gerekend zal worden.

Naar verluidt zorgt de investering voor een CO₂-besparing in vergelijking met een scenario waarin het plasticafval wordt verbrand in een verbrandingsoven met stroomproductie. Hoe groot is dan juist de CO₂-winst? En wat blijft daar nog van over als we ze vergelijken met een scenario met afvalverbranding en warmte-uitkoppeling, bijvoorbeeld met de SLECO-wervelbedoven (Slib en Co), waar straks naast stroom ook stoom zal kunnen worden geproduceerd en uitgekoppeld naar de industriële afnemers?

Wat is de extra CO₂-uitstoot van deze waste-to-ammonia/urea-plant in vergelijking met de klassieke BBT-productiemethode (Best Beschikbare Technieken) voor ammoniak en ureum? Wat is de CO₂-balans van de geplande waste-to-ammonia/urea-productie in vergelijking met andere waste-to-chemicalsproductieprocessen zoals waste-to-methanol? Heeft ERS enige plannen voor het opwerken en verkopen van de CO₂-stroom, bijvoorbeeld voor de voedingsindustrie? Wat is daar het afzetpotentieel van?

De minister-president heeft in zijn antwoord ook verwezen naar het rapport van de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO), waar ERS naar verwijst en waar uzelf ook naar verwezen hebt. Wanneer zal dat rapport vrijgegeven kunnen worden? De technische vragen zijn vooral beantwoord in het VITO-rapport, zei de minister-president. Ik vraag u als parlementslid waar en wanneer ik dat rapport kan inkijken, om die technische vragen, die er duidelijk zijn, zowel vanuit de sector als vanuit mijn fractie, beantwoord te zien. Ik heb daar vandaag geen enkel zicht op.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega, ik heb een beetje dezelfde vragen als u. Er is mij geen VITO-studie bekend. Ik heb geen VITO-studie gezien, die is mij ook niet toegelicht. Ik heb dus geen gegevens of informatie over dit dossier en kan u daar niet op antwoorden. Ik kan u geen informatie geven. Blijkbaar hebt u heel veel cijfers. Misschien is het interessant dat u de gegevens die u hebt, aan ons overmaakt en zegt waar die vandaan komen, want ik heb geen enkele aanvraag, geen enkele studie. Ik beschik over niets van informatie. Ik kan u daar dan ook geen antwoord op geven.

Wat ik u wel kan antwoorden, is dat als er een aanvraag komt, dat binnen de contouren van het Materialendecreet zal moeten gebeuren en dat we niet zullen afwijken van de richting die we hebben ingezet inzake recyclage en circulaire economie. Onlangs hebben we de eerste prijs gewonnen met ons beleid, met het Materialendecreet op het Wereld Economisch Forum in Davos. Ik ga daar niet van afwijken op basis van een specifiek project.

Hoe kunnen we dat afdwingen? Dat kan in de vergunning. Er zal een vergunning moeten zijn, ik veronderstel een omgevingsvergunning. Daar kunnen we die voorwaarden in betonen en dat kan worden opgevolgd door de milieuadministratie, en de inspectie die dat werk zal moeten doen. We hebben de instrumenten om dat af te dwingen als zich dat zou voordoen.

Valt de productie van ammoniak onder het ETS of niet? In de Europese ETS-systemen is dat wel in het toepassingsgebied opgenomen, maar ook daar zullen we moeten nagaan, als we een concrete aanvraag krijgen, of het eronder kan vallen. Op dit moment moet ik u het antwoord schuldig blijven. Ik heb er geen enkel zicht op.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Güler Turan (sp.a): Minister, ik wil u mijn vraag om uitleg en het antwoord dat ik van de minister-president heb gekregen, even mailen, hoor. Dat is van vorige week. Hij had duidelijke cijfers. Hij vond de vraag over ETS zeer interessant en zei dat collega Schauvliege daarop zal reageren. Ook voor technische antwoorden heeft hij naar u verwezen. Uw naam komt verschillende keren in het verslag voor. Ik heb het hier bij. Het is frappant dat u geen technische kennis hebt, terwijl de minister-president naar u en naar een VITO-rapport verwijst.

Hoe moet Antwerpen zich daarop voorbereiden? Er is het probleem van de financiering, het probleem van het businessplan. U zegt dat u een prijs hebt gewonnen in Davos, wel, ga er verder voor. Ik zou er inderdaad niet op bekknibbelen. Maar de minister-president ging ervan uit dat we inzake ETS wellicht een vrijstelling zouden moeten geven. Dat staat in zijn verslag, het is het antwoord dat hij heeft gegeven. Hij zei ook dat dit plan ermee door kan wat hem betreft. Ze zijn aan het onderhandelen.

Ik neem het verslag er even bij, zo kan ik u meteen informeren in plaats van te verwijzen naar het vervolg. Hij zegt: "Het Havenbedrijf heeft een aantal informele, economische, diplomatieke kanalen verwerkt om de reputatie van de investeerder te bekijken."

Dat vind ik een heel vreemde aanpak. Als het gaat over terrorisme en gevaarlijke investeringen zou hij precies geen diplomatieke en informele kanalen raadplegen, maar andere. Het is de minister-president die zegt dat ERS 44 procent van het gestorte plastic afval zal verwerken. Het is hij die zegt dat er een potentieel is in Europa van 8 miljoen ton, een gigantisch verwerkingspotentieel, waardoor het project inzake financiering wat hem betreft toch niet zo slecht zit.

Verder zegt de minister-president dat er een echt onderzoek zal komen. Hij zegt dat er op dit ogenblik gekeken wordt naar de volgende feiten: "De integratie in en synergiën die ERS voor de huidige petrochemische sector kan betekenen; de financiering; de levenszekerheid van het niet-recycleerbare afval" – ik neem aan dat u dat interesseert, minister – "en de impact ervan op de bestaande 'waste to energy'-markt; de validatie van de technische projectpartners waarmee ERS van plan is te werken; de opstelling van een sluitende concessieovereenkomst (...)".

Er zit echt heel veel informatie in de handen van de minister-president, en 56 miljoen euro voor CO₂ al dan niet onder ETS. Hij zegt letterlijk: "U stelt de vraag ook aan collega Schauvliege, dus ik laat het aan haar over om daarop te

antwoorden. Die vraag geldt natuurlijk voor de hele circulaire economie. Dat is dus een Europese regeling. Daar moeten we over nadenken. Ik neem aan dat ERS inderdaad een vrijstelling zal vragen.”

Minister, ik zou me ernstig zorgen maken, als ik zie hoeveel moeite u hebt gehad om een klimaatakkoord te maken. Dit heeft daar een rechtstreekse impact daarop. Ga er eens over praten met de minister-president voor u het in de strot van de Antwerpenaars duwt.

Het is heel vreemd dat u dit niet naar u toe trekt. Ik zal me tot de voorzitter wenden om inzage te krijgen in het VITO-rapport. Het is er, iedereen verwijst ernaar. U hebt het niet, maar uw minister-president verwijst er wel naar.

Ik zoek het even op zodat het ook in dit verslag wordt opgenomen. “FIT en het Havenbedrijf hebben al sinds 2013 contact met die potentiële investeerder.” Minister, FIT is een Vlaamse aangelegenheid. Ik zou daar even wat informatie gaan inwinnen, want het zal in uw bus terechtkomen. “Gaandeweg zijn de meeste vragen van technische aard beantwoord. VITO speelt daarin een rol.”

FEBEM maakt zich zorgen, de Bond Beter Leefmilieu maakt zich zorgen, u wint prijs na prijs voor de toepassing van materialen. Ik zou daar niet op afdingen en toegeven. Uw minister-president zegt dat hij met ERS spreekt over een vrijstelling en u weet van niets. Als parlements lid maak ik me grote zorgen, en des te meer als Antwerpenaar. Maar over de uitstoot die vandaag wordt besproken, over de cijfers die u niet hebt en die ik u zal mailen, zou ik me ook zorgen maken, minister.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Er zijn in dit dossier verschillende bezorgdheden. Toen het in de commissie Buitenlands Beleid aan bod kwam, veronderstel ik dat het ook over het feit ging dat het Saoedische investeerders betreft. Hier gaat het natuurlijk over een eventuele milieu-impact. Minister, los van het feit of u die VITO-studie nu wel of niet hebt gezien, het thema beheerst toch al een tijdje de media, zeker in Antwerpen. Als het er zou komen, heeft het een heel grote impact. Los van de vraag of het een schadelijke impact is inzake vervuiling – wat mevrouw Turan beweert – of een impact op het materialenbeleid, het zal in elk geval een impact hebben. Dan verwacht ik dat u als verantwoordelijke minister, die toch begaan is met materialen, die naar Davos is gegaan om een prijs te ontvangen, misschien proactief of via uw kabinet contact hebt opgenomen met ERS. Is dat gebeurd of helemaal niet?

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

Bart Nevens (N-VA): Collega's, we moeten een beetje rationeel blijven. We kunnen allemaal de krant voorlezen, we hebben allemaal de cijfers gezien die daarin stonden. We moeten ons baseren op wat vandaag gekend is. Als een bedrijf zich hier wil vestigen en een concessie afsluit, dan spreken we nog niet over de activiteiten die het van plan is te doen. We kennen de procedures toch. Er zijn milieueffectenrapporten nodig, waar cijfers en doelstellingen in zullen staan, maar er is nog geen vergunning aangevraagd en is er nog geen procedure lopende en dus kunnen we ook nog geen uitspraak doen over dit project.

Iedereen kent de ladder van Lansink. Verbranden is het laatste wat we doen. Vandaag wordt er huisvuil geproduceerd, ook in Vlaanderen. Gisteren had ik een interessant bedrijfsbezoek in de Kempen bij een mechanisch-biologische scheidingsinstallatie (MBS), een intercommunale van de Intercommunale Ontwikkelingsmaatschappij voor de Kempen (IOK) en de Intergemeentelijke vereniging voor duurzaam afvalbeheer regio Mechelen (IVAREM). Zij hebben een voorbehandelingsinstallatie voor huishoudelijk afval. In dat huishoudelijk afval zit 25 tot 30 procent

water, dat we vandaag verbranden, omdat we een deel van ons huisvuil nog verbranden. Er zit ook non-ferrometaal in, 25 procent aluminium, 10 tot 15 procent inert materiaal, ijzer ook. Vandaag is ons huisvuil eigenlijk een grondstof. Zo kunnen we dat bekijken, als we de ladder van Lansink erbij nemen.

We komen dan dicht bij de bedoeling in Antwerpen, maar laat ons alstublieft de kar niet voor het paard spannen. Laat ons wachten tot we alle gegevens en een duidelijke aanvraag hebben van dat bedrijf. Dan zal het worden beoordeeld zoals elke andere aanvraag van een bedrijf, in functie van wat u allemaal aanhaalt, mevrouw Turan. Dan zal de minister moeten oordelen of dat een goede of een slechte zaak is voor het milieu.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Mevrouw Turan, u citeert de minister-president nogal selectief. Over de VITO-studie zegt de minister-president bijvoorbeeld dat de studie bestaat, maar niet wordt vrijgegeven. Ze is ter inzage gegeven aan het Havenbedrijf want er is een 'non-disclosure agreement'. De minister-president heeft gezegd dat de studie bestaat maar dat hij ze ook niet heeft. Anders zouden de bedrijfsgeheimen op tafel liggen. Dat lijkt me een verdedigbare stelling. Als u citeert, moet u dat correct doen. *(Opmerkingen van Güler Turan)*

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, ik wil nog eens herhalen dat ik daarnet uitdrukkelijk heb gezegd dat we van ons beleid, ook van het Materialendecreet, niet zullen afwijken. Als er een concrete vraag komt, zal die daaraan worden getoetst. Op basis daarvan zullen we een beslissing nemen.

Voorwaarden, onderzoeken en dergelijke zullen allemaal in het kader van een specifieke aanvraag van een omgevingsvergunning worden bepaald. Zonder aanvraag zijn er geen gegevens en kunnen wij niet reageren.

In november werd één vergadering bijeengeroepen door de minister-president. Daar is heel kort een toelichting gegeven over ERS zonder cijfers. Daar was iemand van de diensten aanwezig. Dat is het. Meer heb ik niet.

Mijnheer Sanctorum, u blaast warm en koud tegelijk. Nog niet zolang geleden probeerde u mij te betichten – ook onterecht – van contacten met een bedrijf vóór het de vergunning had aangevraagd. Ik weet het nog zeer goed, dat was in de plenaire vergadering. Het ging over ExxonMobile in de Antwerpse haven. Nu verwijt u me dat ik niet proactief ben, dat ik geen contact opneem met die bedrijven. Wat is het nu? Wat wilt u nu eigenlijk dat ik doe?

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Het is maar een vraag.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Güler Turan (sp.a): Minister, in uw plaats zou ik me niet in een hoek laten dringen. Ik zou me informeren over wat er tussen het Havenbedrijf, de minister-president en FIT aan de gang is. Ik heb het u gezegd: dit verhaal komt sowieso bij u terecht. U hebt er alle belang bij om uw Materialendecreet te handhaven. We zijn grote voorstanders van de recyclagesector. We zijn goed bezig met recycling, dat moeten we zo houden.

Ik ben heel formeel. Ik heb een commissieverslag bij me van 26 januari 2016. Ik citeer letterlijk uit het antwoord dat ik kreeg van de minister-president, ook de cijfers.

Ik blijf erbij, minister, ik zou een beetje proactiever gaan werken. Ik weet dat er een groot onderzoek gaat starten naar omgeving en technologie enzovoort, zodra

de aanvraag wordt ingediend. Ik weet niet of het zo ver gaat komen, naar ik hoor is amper 10 procent van de financiering rond. In de Antwerpse regio geloven ze er alvast niet in.

Ik zou niet inboeten op de kwaliteit die wij verwachten van onze recyclagebedrijven en vergassingsfabrieken. Er zijn meer mensen die zich zorgen maken, minister. Trek het dossier naar u toe, bekijk het en beantwoord die vragen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de planologische verenigbaarheid van windturbineprojecten – 856 (2015-2016)

VRAAG OM UITLEG van Michel Doomst aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de versoepeling van de overregulering voor het plaatsen van windturbines – 875 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): We weten allemaal dat we hernieuwbare energie moeten stimuleren. Momenteel staan er in Vlaanderen ongeveer 280 windturbines op het land, intussen al iets meer, goed voor een jaarlijkse elektriciteitsproductie van ongeveer 900 gigawattuur. Om de klimaatdoelstellingen te halen zullen we alle zeilen moeten bijzetten.

In de omzendbrieven en afwegingskaders die in Vlaanderen bestaan voor grote windturbines, worden de principes van bundeling en koppeling met lijninfrastructuur vooropgesteld. Het zal dus een kwestie zijn om de nodige ruimte te vinden en de belemmeringen weg te werken. Er bestaan goede voorbeelden. Zo denk ik aan het duurzame regionale bedrijventerrein Evolis in Kortrijk. Daar werd van bij de inrichting in plaats voorzien voor windmolens. Ze worden daar de vier Daltons genoemd. Ook bij de realisatie van het Eilandje – een regionaal bedrijventerrein langs de E40 in Zwijnaarde – is het nog steeds de bedoeling om maximaal tien windturbines te plaatsen. Dat zei minister Turtelboom in de commissie alvast bij de bespreking van de conceptnota Fast Lane vorig jaar.

Sinds 2005 is hier ook nagedacht over de inrichting van het terrein. De vier grondeigenaren hebben daar een overeenkomst over getekend.

Minister, binnen welke planologische bestemmingen zijn grote windturbines mogelijk via een generieke regeling? Zijn hierop uitzonderingen? Ik stel u die vragen naar aanleiding van een paar concrete dossiers. Uiteraard zijn het algemene vragen die ook nuttig kunnen zijn voor andere projecten.

Zult u nadenken of en hoe windprojecten mogelijk zijn binnen andere planologische bestemmingen? Kunnen windturbines geplaatst worden op regionale bedrijventerreinen of havengebieden, voor zover deze geordend zijn binnen gewestelijke RUP's, zonder dat daar uitdrukkelijk ruimte voor gereserveerd is of er uitdrukkelijke voorschriften zijn die ze toestaan?

– *Bart Dochy treedt als voorzitter op.*

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

Michel Doomst (CD&V): Deze vraag om uitleg is eigenlijk een uitloper van een actuele vraag die ik wou stellen aan de minister-president naar aanleiding van een artikel in De Standaard, waarin hij zich wat liet gaan voor de windmolens. Hij zei dat de overregulering absoluut moet worden afgebouwd. Ik wou de vraag dus aan hem stellen, maar de wind is uit zijn molen weggenomen, en daarom richt ik me tot u.

Ik kan hem wel wat bijtreden. Hij twijfelde over de windplannen. De conceptnota Fast Lane werd hier voorgesteld. Ik heb soms de indruk dat het misschien wat 'lame' is. Het moet toch de bedoeling zijn om op het terrein zo veel mogelijk uit te voeren. We hebben geen nood meer aan procedures en plannen maar aan uitvoering.

Hoe ziet u dat? Hoe gaat u de concrete vooruitgang op het terrein realiseren? Met alle respect voor alle voorgaande discussies, hoe moeten we die invulling zien? Hoe kunnen we die overregulering afbouwen?

– *Tinne Rombouts treedt als voorzitter op.*

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Aan de ene kant hebben we de omzendbrief, aan de andere kant de Codex Ruimtelijke Ordening. In de omzendbrief van 2014 staan een afwegingskader en randvoorwaarden voor de oprichting van windturbines. Er staat in dat ook zonder planologisch kader de bouw van windturbines mogelijk is. Het gaat over industriegebieden, maar ook aanverwante gebieden, en dan heb ik het over ambachtelijke zones, dienstverleningsgebieden, gebieden voor de vestiging van grootwinkelbedrijven, gebieden voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen.

Er zijn ook bestemmingsgebieden die vergelijkbaar zijn en die onder andere in de gewestplannen voorkomen, en die daar ook voor in aanmerking komen. Dat zijn transportzones, regionale bedrijventerreinen met openbaar karakter, reservegebieden voor industriële ontwikkeling en aanverwante bestemmingen die eigen zijn aan havengebieden. Dus watergebonden bedrijven en zeehavengebieden komen daarvoor ook in aanmerking. In de Codex Ruimtelijke Ordening staat de mogelijkheid om windturbines te plaatsen in agrarisch en landschappelijk waardevol agrarisch gebied. Je ziet dus dat er al heel wat potentieel is om die windmolens te plaatsen, dat er al heel wat mogelijk is.

Bijkomende mogelijkheden in andere bestemmingsgebieden komen vaak ook in conflict met sectorale regelgeving, onder meer met betrekking tot geluidshinder, slagschaduw, veiligheid, fauna en flora, maar ook monumenten en landschappen. Dat alles weet u echter.

Er werd ook gevraagd of windturbines kunnen worden geplaatst op regionale bedrijventerreinen of havengebieden, voor zover die geordend zijn binnen gewestelijke RUP's. Dat kan vandaag, ook zonder een planningsinitiatief. Meestal zijn ze dus conform de bestemmingsvoorschriften, maar u weet dat die voorschriften ook wel heel specifiek kunnen zijn, dat ze bijkomende bepalingen kunnen bevatten. Binnen de bestemmingen die ik daarnet heb opgenoemd en ook de gewestelijke RUP's is dat dus mogelijk, maar je moet natuurlijk ook altijd naar de inhoud van de specifieke voorschriften kijken.

Hoe gaan we daarmee aan de slag? Ik denk dat die vraag ook aan de minister-president werd gesteld, maar uiteraard is het antwoord ook met hem afgestemd, voor zover daaraan zou worden getwijfeld. Ik zie echter dat mevrouw Turan al weg is. We willen die overregulering dus absoluut aanpakken. Eén stap hebben we al gezet, namelijk de omgevingsvergunning. Vroeger – en nu ook nog altijd,

maar in december zal dat veranderen – moest je zowel een bouwvergunning als een milieuvergunning aanvragen. We maken dus winst op dat punt. Dat zal dus ook sneller kunnen vooruitgaan.

Een tweede maatregel, die de minister-president heeft genomen, is die van de extra rechters bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen, om de procedures sneller te doen verlopen, want vaak zit het daar ook vast. Mijnheer Doomst, er is inderdaad ook de Fast Lane, waarnaar u hebt verwezen. Het is de bedoeling om ter zake te voorzien in een mogelijkheid van tendering, om een aantal mogelijkheden qua grondrechten te onderzoeken, zodat diverse windturbines tegelijk kunnen worden gerealiseerd. We hebben hier daarover al een aantal discussies gehad. Er zijn een aantal technische werkgroepen bezig om dat in de praktijk ook sneller vooruit te doen gaan. Het is ook de bedoeling dat het vooruitgaat met die Fast Lane, dat dit geen praatbarak zal zijn waar men oeverloos bezig blijft.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. U zegt dat clichering in agrarisch gebied kan. Dat weten we. U zegt dat het ook kan voor industriegebieden, regionale bedrijventerreinen enzovoort, voor zover dat zo geregeld is in een gewestplanbestemming. Nu, ik twijfelde er zelf aan of dat ook kon in gewestelijke RUP's, maar u lijkt te zeggen dat dat volgens u wel kan, dat ook bij die bestemmingen in een gewestelijk RUP, bijvoorbeeld van regionaal bedrijventerrein, windturbines zomaar kunnen, ook als er geen specifieke voorschriften in dat RUP staan die zeggen dat het kan. Ik ging ervan uit dat, als er niet in staat dat het kan, het niet kan in RUP's, wel in gewestplanbestemmingen. Dat is toch wel belangrijk. Ik ben begonnen met een paar concrete dossiers. Een daarvan is bijvoorbeeld dat van het Eilandje. Ik denk dat we daar zo'n geval hebben. Daar zit men met een gewestelijk RUP rond het stedelijk gebied Gent en blijkbaar loopt men daar vast wat die windturbines betreft, omdat daar niet uitdrukkelijk in is voorzien in de voorschriften. Kunt u daar wat meer over zeggen? In uw redenering zou het daar immers wel kunnen, denk ik.

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

Michel Doomst (CD&V): Minister, wat Fast Lane betreft: ik hoop dat weer een werkgroep inzake planning en juridische obstakels toch weer geen motief zal zijn om mensen met dossiers net naar een traject te duwen dat iets te lang duurt. Ik verwijs ook naar de ervaringen in Wallonië. Daar had men van 2004 tot 2009 geen plan, maar heeft men wel obstakels binnen de decreetgeving en op het terrein weggewerkt. Ik denk dat dat onder minister Antoine was. Van 2009 tot 2014 had minister Henry wel een windplan en heeft men ook proberen te tenderen, maar zonder veel resultaat. Ik voel dat men met een geactualiseerd codex en VLAREM eigenlijk genoeg instrumenten heeft, en dat we op basis daarvan vooral moeten voortwerken aan het eruit halen van de knelpunten. De timing van de procedures wordt bijvoorbeeld vaak niet gerespecteerd. Ik denk dus dat we eigenlijk al heel wat middelen hebben die, wanneer we ze uitzuiveren, op het terrein tot de nodige resultaten kunnen leiden.

Ik wil er bij u op aandringen om dat enorme probleem van die Raad voor Vergunningsbetwistingen, die vooral vertragingsmanoeuvres inhoudt voor heel veel mensen, en waardoor veel dossiers vastzitten, soms meer dan een jaar, aan te pakken. Het klopt dat het nu al versterkt is, maar we kunnen nog altijd niet zeggen wanneer een dossier rond kan zijn. We weten het gewoon niet. Dat zou moeten worden gereduceerd tot een heel strikte timing. Ik zeg maar iets: binnen zes maanden zou er toch een uitspraak moeten zijn. Ik dring aan op voldoende personeel om de vertraging zoveel mogelijk te beperken.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Lydia Peeters (Open Vld): Ik dank de vraagstellers voor hun pleidooi om de overregulering inzake windturbines aan te pakken. We hebben dit al onder de aandacht gebracht met vragen over de Raad voor Vergunningsbetwistingen waar de heer Doomst naar verwijst.

Minister, bijkomend wil ik stellen dat we een kader hebben. We hebben de Codex Ruimtelijke Ordening en de omzendbrief van 2014 die toch al heel wat mogelijkheden biedt. De heer Vandaele vroeg binnen welke planologische bestemmingen grote windturbines worden geplaatst. Dat wekte mijn nieuwsgierigheid. Ik dacht dat hij andere bestemmingsgebieden wilde aanduiden, want in de omzendbrief staat inderdaad een niet-limitatieve lijst. U hebt die opgesomd, minister.

Het is een niet-limitatieve lijst, dus er zouden andere locaties kunnen worden aangeduid. We moeten daar eens serieus over nadenken.

Ik heb ook bedenkingen bij de omzendbrief als zodanig. Als men effectief naar een versoepeling wil gaan om windturbines in te planten, dan moet de omzendbrief worden aangepast. De omzendbrief zegt enerzijds dat er een lokalisatienota moet worden opgesteld, wat op zich begrijpelijk is. Men mag niet in de onmiddellijke nabijheid van hoogspanningskabels zitten. Men moet rekening houden met de woongebieden en dergelijke. In die lokalisatienota wordt ook altijd gewag gemaakt van de provinciale windplannen die er al dan niet gelden. Als men in de lokalisatienota moet verwijzen naar een provinciaal windplan – dat momenteel weliswaar niet bindend is – dan gaat men daar al heel vaak op een njet stoten.

Anderzijds doet de omzendbrief een oproep voor het clusteren van windturbines. Ik maak het zelf mee in mijn eigen gemeente. Men heeft daar een locatie waar één windturbine kan komen maar geen drie, zodat men een njet krijgt van Ruimte Vlaanderen want men moet gaan voor de clustering.

Wil men tot een versoepeling komen, dan zal men de omzendbrief er eens bij moeten nemen. Misschien kan men daar soepeler voorwaarden opnemen, en men moet zeker afstappen van de clustering van minstens drie of vier windmolens. Dat is heel vaak niet mogelijk. U hebt het zelf al gezegd, er is de sectorale wetgeving. Heel vaak heeft men ook te kampen met de ankerplaatsen en met Monumenten en Landschappen.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Het realiseren van windmolens is altijd een afweging. Het is niet evident om het evenwicht te vinden en te bewaren tussen hernieuwbare energie en natuurregelgeving, de Vogelrichtlijn, veiligheid, slagschaduw en geluidshinder. Het blijft een moeilijke afweging.

Om de knelpunten die u ook opsomt, mevrouw Peeters, goed in kaart te brengen en daaraan te remediëren zonder de Far West te organiseren en overal windmolens toe te staan, moeten we snel zorgen voor een kader en rechtszekerheid.

Dat is net wat er gebeurt in de Fast Lane. Dat wordt opgelijst bij alle verschillende diensten en administraties die erbij betrokken zijn. Het is inderdaad versnipperd en het klopt dat een van de conclusies wellicht zal zijn dat die omzendbrief misschien op een andere manier moet worden bekeken of aangepast. Hetzelfde geldt voor de Codex Ruimtelijke Ordening.

Mijnheer Vandaele, er is momenteel een heel juridische discussie gaande. U hebt dat waarschijnlijk ook gelezen in het Tijdschrift voor Ruimtelijke Ordening en Stedenbouw, waar onder andere advocaat Bouckaert een heel artikel aan die discussie wijdt. De vraag wordt gesteld of de clichering enkel geldt voor gewestplannen of ook voor ruimtelijke uitvoeringsplannen. Volgens sommigen is het

enkel voor de gewestplannen. Volgens onze diensten geldt het ook voor de ruimtelijke uitvoeringsplannen. Daarover worden momenteel grote juridische discussies en procedures gevoerd. Ik stel voor dat ik nog eens een uitgebreide, goed onderbouwde nota vraag aan de diensten Ruimte Vlaanderen om hun denkkader te staven. Ik zal u die dan bezorgen. Deze discussie geeft momenteel inderdaad stof voor heel wat artikels in ruimtelijke tijdschriften. Het is voor voor juristen. Laat ons hopen dat dit snel voorbij is en dat er snel duidelijkheid en rechtszekerheid komt. Dat is waarschijnlijk ook uw terechte zorg. Ik stel voor om het proberen op te lossen met een betere onderbouwing vanuit onze diensten.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Ik zie die nota tegemoet. In de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening staat uitdrukkelijk dat de clichering geldt voor het gewestplan, meer niet. Het is nuttig om dit uit te zoeken, want het lijkt me niet onbelangrijk.

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

Michel Doomst (CD&V): Minister, ik hoop dat het 'fast' gaat. Hoe 'faster', hoe beter. Ik voer nogmaals de bede om iets te doen aan de 'Raad voor Verdragingsberusting'. Dat zou het best bestede bedrag zijn in Vlaanderen van de voorbije maanden en jaren. Er moet echt voldoende personeel zijn om de zaken te doen vooruitgaan. Dit is een geweldige frustratie van heel wat mensen die willen ondernemen.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bart Van Malderen aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de wijziging van het Soortenbesluit
– 881 (2015-2016)

VRAAG OM UITLEG van Hermes Sanctorum-Vandevoorde aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het Soortenbesluit
– 892 (2015-2016)

VRAAG OM UITLEG van Piet De Bruyn aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over wijzigingen aan het Soortenbesluit
– 991 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp.a): Minister, over oppositie en meerderheid heen worden er vragen gesteld over het besluit van de Vlaamse Regering dat een aantal wijzigingen aanbrengt aan het Soortenbesluit. Dat Soortenbesluit is geen lichtzinnig besluit, want het vormt de basis van de bescherming van wilde dieren en plantensoorten in Vlaanderen. Het uitgangspunt is dat alle inheemse vogelsoorten beschermd zijn, niet gedood mogen worden en dat hun rust- en nestplaatsen niet verstoord mogen worden. Onder bepaalde voorwaarden, bijvoorbeeld om schade te voorkomen of in het kader van volksgezondheid of natuurbehoud, kan een afwijking op dat verbod worden toegestaan.

Sinds 2009 was er dus al een hele speciale afwijkingsprocedure op punt gezet voor een aantal soorten waaronder de spreeuw, kraai, kauw, ekster, gaai, kokmeeuw en zilvermeeuw. Die regeling komt erop neer dat vogels gedood kunnen worden na

een eenvoudige melding bij het Agentschap voor Natuur en Bos waarbij wordt gewerkt met een procedure van stilzwijgende goedkeuring. Als men binnen 48 uur na de melding geen antwoord ontvangt, betekent dit dat men eigenlijk toestemming heeft. Dit lijkt me al een behoorlijk vrijblijvende afwijkingsprocedure waar u sinds de wijziging van het Soortenbesluit nog verder mee gaat.

Het wordt wel zeer gemakkelijk om spreeuwen, gaaien, kauwen, eksters, kraaien en brandganzen te doden ondanks hun generieke, wettelijke bescherming. Het is een regeling die trouwens, als ik voortga op de communicatie van Natuurpunt en Vogelbescherming, flagrant in tegenspraak is met de Europese Vogelrichtlijn. Die organisaties betreuren uw beslissing, minister. Het gaat voor hen te ver. Zelf heb ik ook wel wat vragen over de wetenschappelijke gegevens inzake schade aan gewassen, maar ook inzake de effectiviteit van bestaande maatregelen. Als je verder gaat op een bepaald pad, zou je moeten kunnen aantonen dat wat bestaat, ontoreikend is. In het andere geval lijkt terughoudendheid me een verstandige houding.

Je moet vragen kunnen stellen over de impact die deze verruiming heeft op andere soorten en hun leefomgeving, zeker als we kijken naar wat mogelijk is. Als je niet-selectieve vangkooien gebruikt, als je trechters vallen gebruikt en akoestische lokmiddelen, dan heb je ook schade aan andere soorten die niet onder de uitzondering en gewoon onder de wettelijke bescherming vallen. Ik vraag me af waarom men deze grote stap voorwaarts doet, zonder dat ik er een grote wetenschappelijke onderbouwing voor heb gezien, en ook geen bewijs dat alternatieven ter dege zijn onderzocht.

Minister, hoe motiveert u de beslissing om de bestaande, soepele regeling van het Soortenbesluit verder te versoepelen? Hoe motiveert u de voorwaarden voor de afwijkingsprocedure? Hoe reageert u op de bewering dat het strijdig is met de Europese Vogelrichtlijn? U gaat daar blijkbaar tegenin. Hoe motiveert u uw eigen positie als minister van Omgeving en Natuur? Hoe past u deze beslissing in een ruimer Vlaams natuur- en bosbeleid?

Ik zou graag de wetenschappelijke evidentie van u krijgen om deze maatregel op deze manier te nemen en ik hoop dat u enige toelichting kunt geven over het bestaande gebruik van de 48 uurregel. Hoe wordt die toegepast? Hoeveel keer wordt stilzwijgend een toelating gegeven? Hoe zit het met de schade, met de impact op andere soorten? Is dat meegenomen? Kunnen we daar informatie over krijgen? Bent u bereid die maatregel terug te schroeven in het belang van landbouw, jacht, natuurbeheer en dierenwelzijn? Die laatste toevoeging is niet onbelangrijk gezien het standpunt van twee belangrijke organisaties in uw werkveld, die u daar expliciet om vragen.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Minister, u weet dat we het vaker oneens dan eens zijn. In alle eerlijkheid, ik zoek ook wel eens een modus vivendi om in deze commissie niet altijd kritisch te zijn. Het enige gevoel dat me nu overvalt, is er een van ongeloof. Ik begrijp dit echt niet. Dat zo'n besluit wordt genomen door de Vlaamse Regering, dat kan ik bijna niet geloven, en dat maakt me na zeven jaar dat u minister bent, echt boos.

Minister, we hebben al enkele keren gediscussieerd over jacht, onder andere over de bijzondere jacht, bij de bespreking van de aanpassing van het decreet. Mijnheer Ceyssens, u herinnert zich ongetwijfeld dat ik tijdens de bespreking van dat decreet heel duidelijk aangaf dat ik iets heb tegen de jacht. U zei toen: het siert u dat u dat eerlijk toegeeft in deze commissie.

Dat is inderdaad mijn gevoel ten aanzien van jacht. Ik vind dat verwerpelijk. Afknallen van dieren, dat kan ik eigenlijk niet vatten. Als ik deze nota lees, die is

goedgekeurd door de regering, over de bestrijding van vogels, die bovendien Europees zijn beschermd door de Vogelrichtlijn, via eventueel gebruik van andere vogels, de lokvogels, zonder wetenschappelijke basis en nog net binnen een kader dat eigenlijk moet zorgen voor de bescherming van dieren, dan is dat onwaarschijnlijk.

Je krijgt toch aan niemand uitgelegd dat zo'n beslissing wordt genomen. Het wordt zo vaak afgedaan als voornamelijk technische aanpassingen. Er wordt wat meer transparantie gecreëerd in het Soortenbesluit. Maar ik heb een probleem met die fameuze bijlage 3, het aanpassen van het Soortenbesluit naar een generieke maatregel ter bestrijding van een aantal soorten, vooral kraaiachtigen, maar ook die overwinterende brandgans. Het gaat er bij mij niet in waarom zo'n generieke, soepele maatregel wordt opgenomen.

Minister, ik ben benieuwd naar uw antwoord. In mijn zoektocht naar wetenschappelijke informatie hierover, heb ik één studie gevonden. Het gaat om een studie uit het International Journal of Avian Science. Ik citeer één zin: "The results suggest that in most cases bird populations are unlikely to be limited by corvid predation and that conservation measures may generally be better targeted at other limiting factors." Dat is wetenschappelijke taal waarin wordt gezegd dat het bestrijden van kraaiachtigen eigenlijk geen zin heeft. Integendeel, je moet zelf maatregelen treffen om vogels te beschermen die eventueel prooi kunnen zijn van die kraaiachtigen.

Minister, voor een heleboel leden in deze commissie is de aanpassing van het Soortenbesluit onbegrijpelijk.

Minister, over welke wetenschappelijke studies beschikt u dan die aantonen dat een generieke bestrijdingsmaatregel voor spreeuw, kraai, kauw, ekster, gaai en brandgans noodzakelijk is? Op welk studiemateriaal beroept u zich voor de aanpassingen in het Soortenbesluit?

Welke eventuele risico's hebben deze soorten voor volksgezondheid, openbare veiligheid of luchtverkeer?

Hoeveel bedraagt de jaarlijkse economische schade voor de landbouwsector in Vlaanderen vanwege spreeuw, kraai, kauw, ekster en gaai? Hoeveel bedraagt de jaarlijkse economische schade voor de landbouwsector vanwege de overzomerende brandgans? Waarom stel ik de vragen naar de economische schade? We gebruiken heel gemakkelijk het argument dat het voldoende wetenschappelijk onderbouwd moet zijn. We stellen ons ook vaak vragen over de impact van een beslissing als het gaat over beschermingsmaatregelen van dieren. We zeggen dan nogal snel: "Is dat allemaal wel nodig? We moeten het eerst onderzoeken." Ik heb echter de indruk dat de omgekeerde beweging heel gemakkelijk gebeurt. Als het gaat over bestrijden en afknallen, moet het allemaal niet zo heel duidelijk zijn. We gaan met de natte vinger in de lucht en hopen dat het zal werken. Of we plegen links en rechts een telefoontje. Ik zou daarover dus graag cijfers krijgen.

Hoeveel aanvragen voor een afwijking van het Soortenbesluit voor de brandgans werden ingediend en goedgekeurd, zodat een generieke maatregel volgens u noodzakelijk is?

Welke schade richten de betreffende diersoorten aan op wilde fauna in Vlaanderen ten opzichte van de totale druk in Vlaanderen?

Welke wetenschappelijke studies tonen aan dat, in geval deze soorten substantiële schade aanrichten, vangen en doden de beste manier is?

Aangezien de bestrijding van kraai, kauw, gaai, ekster en spreeuw reeds mogelijk is vanaf 2009, maar nu is omgezet in een generieke maatregel, hoe werd de

effectiviteit van de bestrijding voor de afzonderlijke soorten gemeten en geëvalueerd?

Hoe zal het gewijzigde Soortenbesluit en de effectiviteit van de bijkomende maatregelen, in het bijzonder de bestrijding van de brandgans, in de praktijk en op het terrein worden gecontroleerd?

De voorzitter: De heer De Bruyn heeft het woord.

Piet De Bruyn (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, de context van de vragen om uitleg is geschetst door de collega's. Ik voeg nog één element toe.

Als ik juist ben geïnformeerd, heeft de Vlaamse Regering zich op 15 januari over dit Soortenbesluit gebogen, zij het in een eerste goedkeuring, en is het nu vertrokken onder andere richting Minaraad voor advies. In dat opzicht lijkt dit me een goed moment om een aantal vragen te stellen rond de beslissing die op 15 januari door de Vlaamse Regering werd genomen. De collega's hebben terecht verwezen naar kritische vragen vanuit natuurhoek over het tot stand komen en de basis waarop dit besluit tot stand is gekomen.

De nota aan de Vlaamse Regering stelt dat de aanpassingen zowel juridisch-technisch als inhoudelijk van aard zijn en dat ze nodig zijn om te zorgen voor een betere leesbaarheid. Daardoor wordt er tegemoetgekomen aan interpretatieproblemen, wat volgens mij altijd een nobel en zinvol streven is.

Het moet dus dienen om knelpunten op te heffen die zorgen voor een moeilijk uitvoerings- of handhavingsbeleid. Ik denk dat we elkaar ook daarin volledig kunnen vinden.

Ten slotte is de aanpassing gericht op geven van uitvoering aan verordeningen. Het gaat hier dan heel concreet over een nieuwe verordening wat betreft de beheersing van de introductie en de verspreiding van invasieve uitheemse soorten.

Een aantal vragen die door de collega's werden gesteld, lijken mij niet helemaal ondervangen in die drie redenen. Mijn vragen zijn gelijkaardig.

Minister, op basis van welke wetenschappelijke studies bent u overgegaan tot de voorgestelde versoepeling en uitbreiding van de bestrijdingsmogelijkheden? Bestaan er voor de soorten brandgans, gaai, ekster, kraai en kauw wetenschappelijke studies die aantonen dat er relevante landbouwschade is? Van de spreeuw – de zesde soort waarover in deze discussie vaak wordt gesproken – weten we dat er nogal wat schade wordt opgetekend, met name in kersenboomgaarden. Er bestaat dan echter twijfel over of er wel wetenschappelijke evidentie is dat de bestrijding zoals ze nu wordt toegestaan en ook in versoepelde vorm na wijziging van dit besluit, wel voldoende effectief is. Wat is de wetenschappelijke onderbouw?

Minister, bent u van oordeel dat de voorgestelde wijzigingen – die toch wel vergaand zijn – niet het risico in zich dragen de Europese beschermingsregels te sterk uit te hollen? Dat lijkt mij een zeer legitieme vraag.

Minister, ik kijk uit naar uw antwoord.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, het klopt dat dit een beslissing is van de Vlaamse Regering. Die beslissing is inderdaad overgemaakt aan de adviesraden. We wachten nu de adviezen af.

Wat staat er nu effectief in de beslissing die de Vlaamse Regering heeft genomen? De afwijkingsgrond om bestrijding te mogen uitvoeren voor verschillende

soorten is niet gewijzigd tegenover vroeger. Hier wordt net gedaan alsof die wel zou zijn veranderd. Mijnheer Sanctorum, zo verwijst u bijvoorbeeld naar de kraai en de ekster. Het voorkomen van die schade aan professionele gewassen was echter al op dezelfde manier bepaald in het Soortenbesluit. Het verandert dus niet. Die twee soorten mochten voordien al worden gevangen met kooien. Dat is niet gewijzigd in de beslissing die door de Vlaamse Regering is genomen.

Wat de kauw betreft, staat er ook al sinds 2009 dat die kan worden bestreden ter voorkoming van schade aan professionele gewassen. Dat verandert ook niet in dit Soortenbesluit.

De spreekw en de Vlaamse gaai konden alleen worden bestreden ter voorkoming van schade aan professionele fruitteelt. Dat verandert ook niet, maar wordt zelfs verstrengd. Die verstrenging houdt in dat het beperkt wordt tot 150 meter van het perceel waarvoor bestrijding wordt gemeld. Het verstrengt dus ten opzichte van wat er was sinds 2009.

Er is inderdaad ook een toevoeging gebeurd, over die overzomerende brandgans. Ik wil heel uitdrukkelijk meegeven dat we daarover een breed overleg hebben gevoerd, ook met de natuursector. Het gaat om brandganzen die geen natuurlijk trekgedrag vertonen en dat ook nooit hebben gedaan. Verschillende van die populaties zijn ontstaan uit gevangenschap. Ze zijn ontsnapt of losgelaten. Om geen verwarring te laten ontstaan tussen trekkende brandganzen, die natuurlijke populaties zijn, is ook heel expliciet bepaald vanaf wanneer die kunnen worden bestreden, omdat er dan geen gevaar is om dat door elkaar te halen. Dat kan vanaf 1 april worden bestreden.

Waarom is dat zo? Het is ook op vraag van de natuursector zelf – ik wil dat heel uitdrukkelijk melden – om voor de brandganzen, die voor heel veel schade zorgen door eutrofiëring in de natuur en in de parkgebieden, bestrijding mogelijk te maken. Het is dus een vraag die leefde. Het klopt dat aanvullend het gebruik van lucht- en gasdrukwapens is toegestaan, maar alleen op voorwaarde dat de gebruiker van dit wapen beschikt over een jachtverlof. Dat wordt heel expliciet omschreven. We zorgen er op die manier voor dat dit goed is ingebed. Er is geen strijdigheid met de Vogelrichtlijn. De Vogelrichtlijn bepaalt heel expliciet in artikel 9 de mogelijkheid om af te wijken van de principiële bescherming ten aanzien van het in wild voorkomende vogelsoorten. Dat kan om een aantal redenen die daarin staan. De reden is de voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, wateren of visserij, en ook ter bescherming van flora en fauna, en op voorwaarde dat er geen andere bevredigende oplossing is. Het zijn precies diezelfde redenen die wij ook hebben opgenomen in bijlage 3 van het Soortenbesluit, dat beperkt toelaat, alleen onder strikte voorwaarden, om aan bestrijding te gaan doen.

Dat bestaat trouwens ook in andere EU-lidstaten, waar op dezelfde manier daar ook gebruik van wordt gemaakt. Het is dus niet zo dat wij iets heel apart of specifiek zouden hebben, integendeel, soms is het zelfs veel uitgebreider dan wat hier bestaat. We hebben ook de keuze gemaakt om dat hier heel strikt te beperken. Nogmaals, die bestrijding bestond al in het Soortenbesluit, dat al opgestart is in het koninklijk besluit van 1991, aangepast is in 2009 en dus nu door de Vlaamse Regering ook de eerste keer is goedgekeurd en aangepast.

De maatregelen zijn beleidskeuzes waarbij de voltallige Vlaamse Regering een maatschappelijke afweging heeft gemaakt tussen de verschillende voor- en nadelen van een maatregel. Wat speelt daarbij mee? De populaties van de meeste betrokken soorten moeten er de laatste jaren sterk op vooruit gegaan zijn, ondanks het feit dat er ook al een uitzondering was voor bestrijding, wat uiteraard maar beperkt wordt toegepast. De betrokken soorten moeten zich in een gunstige staat van instandhouding bevinden. De betrokken soorten berokkenen schade aan gewassen,

fauna en flora, waarbij er mag worden aangenomen dat wanneer de populaties toenemen ook de schade toeneemt. De verantwoordelijkheid voor eventuele schade in het geval van een algemene afwijking ligt bij de eigenaar, en niet bij de overheid of een terreinbeherende vereniging. De bestrijding van de afgelopen jaren heeft de staat van instandhouding van de betrokken soorten niet in gevaar gebracht.

Volgens het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek is een wetenschappelijke onderbouwing van een bestrijdingsbeleid niet eenvoudig wegens de vele parameters waar ook rekening mee moet worden gehouden. Wij hebben ons geënt op heel wat maatregelen die in de buurlanden al van kracht zijn en ook op de mogelijkheden waarin is voorzien in de Europese Vogelrichtlijn. Er zijn verschillende wetenschappelijke studies die ook het effect van kraaiachtigen op de lokale fauna bestuderen. Sommige tonen een duidelijk negatieve impact, andere tonen geen impact. Of een maatregel generiek wordt toegestaan of via individuele afwijkingen, heeft minder met wetenschappelijke onderbouwing te maken, maar is eerder gekoppeld aan praktische overwegingen, dus met administratieve vereenvoudiging in combinatie met de maatschappelijke afwegingen die ik daarnet heb vermeld.

In 2009 heeft Vlaanderen voor de generieke afwijking gekozen. Ook Nederland en Frankrijk doen dat op dezelfde manier, soms wel met verschillen. Soms is het zelfs veel ruimer in het buitenland. Zo kan de kauw in Nederland zonder beperkingen worden bestreden, terwijl bijvoorbeeld in Frankrijk men veel soepeler is met de gaai. Elke lidstaat of regio gaat daar dus op een andere manier mee om.

Wij beschikken niet over concrete schadecijfers omdat dat niet door de overheid wordt vergoed. Eventuele schade door jachtwildsoorten wordt vaak in der minne geregeld met de bestrijder of de jachtrechthouder en de schadelijder. Er zijn wel cijfers beschikbaar bij het Nederlandse Faunafonds. Daar werd in 2012 ruim honderdduizend euro uitbetaald aan schade door de zwarte kraai, in totaal 220 dossiers op jaarbasis, en vooral schade aan zomer- en wintergranen.

Wat het luchtverkeer betreft, hebben de luchtvaartautoriteiten hun handen vol met het voorkomen van zogenaamde birdstrikes. Elke luchthaven of luchtmachtbasis in Vlaanderen beschikt over een gespecialiseerd team, een bird control unit, dat moet voorkomen dat vliegtuigen schade oplopen door vogels in de turbines. Het risico op ernstige ongevallen wordt als heel hoog beschouwd. Volksgezondheid en openbare veiligheid zijn twee afwijkingsgronden die ook kunnen worden ingeroepen.

Hoe zit het voor het verleden? In de periode 2010 tot 2015 kreeg het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) in totaal vijftien aanvragen voor afwijkingen op het Soortenbesluit met betrekking tot de overzomerende brandgans. De meeste aanvragen waren afkomstig uit de natuursector omdat deze ganzen, samen met de Canadese gans en de grauwe gans, in onnatuurlijk hoge aantallen voor eutrofiëring zorgen. In Doel hebben we daar bijvoorbeeld heel veel problemen mee gehad. Voor al die aanvragen werd een afwijking verleend. Er werd ook toelating gegeven om ofwel volgroeide ganzen te doden, ofwel om eieren in nesten te schudden en ze op die manier onklaar te maken. De schade die men wou vermijden via de afwijking had betrekking op schade aan landbouw maar ook aan natuur en aan parken. De aanvragen hadden betrekking op verspreide locaties in drie provincies. In totaal werden zevenhonderd overzomerende brandganzen op die manier gedood en een onbekend aantal eieren onklaar gemaakt.

De enige twee soorten die kunnen worden bestreden ter bescherming van wilde fauna zijn de zwarte kraai en de ekster. Dat is geen wijziging ten opzichte van wat er al was. Het is niet zo dat dit plotseling een vrijgeleide is tot het vogelvrij verklaren, integendeel, dat was al zo. Over de impact van die beide vogelsoorten op de wilde fauna is in Europa al heel wat wetenschappelijk onderzoek verricht. Het gaat over de impact op de predatie van eieren en jongen van andere

vogelsoorten. Hoewel uit die literatuur blijkt dat de impact door predatie van die beide soorten sterk kan variëren naargelang de tijd, de plaats en de soort, bestaan er voldoende aanwijzingen dat de predatie van beide soorten aanzienlijk kan zijn, vooral ten aanzien van grondbroedende soorten zoals bijvoorbeeld de fazant, de patrijs of de steltloper.

Er is al geruime tijd onderzoek gedaan naar schade door soorten. Er is ook onderzocht hoe die schade zo goed mogelijk kan worden aangepakt. Er is nog altijd geen ideale manier gevonden om die te voorkomen. Er is ook de code goede praktijk – die kent u. Die is er sinds 2014. Dat maakt natuurlijk ook deel uit van het beleid dat wij voeren.

Het bestrijden is een uitzonderingsmaatregel en wordt alleen toegestaan onder voorbehoud dat de gunstige staat van de betrokken vogelsoorten niet wordt bedreigd. Dit wordt gemonitord via de algemene broedvogelinventarisatie. De monitoring van de effectiviteit van de concrete bestrijding kan niet zomaar worden opgezet. Er zijn veel parameters die een invloed hebben op het al dan niet voorkomen van de schade. Het is dus onmogelijk om daar statistisch exacte cijfers over te hebben. Het wordt uiteraard wel goed opgevolgd.

Collega's, nogmaals, heel wat maatregelen bestonden al in het Soortenbesluit. Het is zeker geen vrijgeleide of een beslissing van de voltallige Vlaamse Regering die plotseling tal van soorten vogelvrij zou verklaren. Dat is uiteraard niet de intentie en dat zit ook absoluut niet de beslissing die we hebben genomen.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp.a): Minister, u hebt het kernbegrip in uw vraag genoemd: het zijn beleidskeuzes. Heel veel andere vragen zijn daaraan ondergeschikt. We moeten het doen met het feit, en ik ga ervan uit dat het zelfs ten behoeve van de heer De Bruyn is dat u daaraan toevoegt: de gehele Vlaamse Regering. Iedereen zit in het bad. Verder echter, met betrekking tot de onderbouwing die u geeft, raad ik u en iedereen aan om nog eens na te gaan wat u als antwoord geeft op de vele vragen die er zijn gesteld. Het aantal moet gegroeid zijn, er mag aangenomen worden dat dan ook de schade toeneemt, maar we hebben eigenlijk geen cijfers tenzij cijfers uit Nederland. We vragen u naar een evaluatie van de maatregelen sinds 2009 in verband met de 48 urenregel, laat hem me zo noemen, en u antwoordt: we krijgen vijftien aanvragen. Dramatisch veel vind ik dat nu niet. U geeft het antwoord dat er vanuit de sector op is ingegrepen door op een bijna niet-beschadigende manier eieren onklaar te maken. Er wordt niet in geschoten, er worden geen trechters vallen gebruikt, er worden geen andere dieren mee verschrikt of gevangen. Maar vanwege die vijftien vragen die op die manier zijn opgelost, gaan we nu eigenlijk de poort openzetten voor heel andere methodes in heel Vlaanderen.

Ik kan alleen maar concluderen dat de wetenschappelijke onderbouwing die we hebben gevraagd, eigenlijk niet is gegeven, dat het bewijs van schade niet is gegeven, dat uw stelling dat dit niet onwettig is, niet weerlegd is. De vraag naar efficiëntie is evenmin beantwoord. Ik heb hier toch wel wat problemen mee.

Minister, ik zou u en de voltallige regering willen oproepen om hier toch niet te lichtzinnig mee om te gaan. Er bestaat nog de mogelijkheid om in functie van adviezen, dit besluit aan te passen. Ik zou toch minstens – en ik wil niet alleen maar negatief zijn – onder uw ogen willen brengen dat hier een vraag is van proportionaliteit. Als u niet minstens proportionaliteit zou kunnen inbouwen, als u niet minstens zou kunnen tegemoetkomen aan de terechte opmerking over die niet-selectieve vangmethodes en de collateral damage die dit meebrengt, dan vrees ik dat mensen na ons zich zullen afvragen wat wij hebben aangericht.

Ik heb echt twijfels over de beweegredenen. Ik roep u op om uw besluit grondig te evalueren, adviezen ernstig te nemen en dit besluit te heroverwegen. De procedure laat dat toe. Ik doe hiervoor een warme oproep.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Minister, om te beginnen, hebben we duidelijk een andere gevoeligheid in deze materie. Ik heb de indruk dat u dit heel sterk ziet als een dossier, als iets administratief waar u af en toe klachten over krijgt, waarschijnlijk vanuit één bepaalde groep. Het is gewoon een dossier voor u, maar voor mij is dat veel meer. Ik vind het echt heel erg dat men dieren gewoon wil afknallen, wil verdelgen. De hele retoriek daarrond ontgaat mij volledig. We hebben een totaal verschillende gevoeligheid daarrond.

Minister, het wetenschappelijk studiewerk zou het allemaal objectief in kaart moeten brengen. We hebben inderdaad geluisterd naar uw antwoord. Minister, het minste wat we hierover kunnen zeggen, is dat het niet overtuigend is. Ik heb geen enkel overtuigend argument gehoord vanuit wetenschappelijke hoek om een generieke maatregel te treffen. Er zijn inderdaad vijf soorten waarvoor er al een procedure bestond sinds 2009, maar ik zie geen enkele aanwijzing dat er een generieke maatregel nodig is, dat er economische schade is. U zegt dat er eigenlijk vermoedens zijn van grote schade, maar er is geen enkele berekening. U kunt niets voorleggen. Ik heb u geen enkele euro horen vernoemen. Wat die brandganzen betreft, klinkt het ook niet overtuigend. Van een evaluatie van wat het afgelopen jaar is gebeurd, horen we ook niets.

Uw antwoord is bijzonder mager. Ik hoop dat u toch een beetje inziet dat uw antwoord helemaal niet overtuigt. Overigens, minister, viel het mij op dat u zei dat de overzomerende brandgans vanaf 1 april mag worden verdelgd, maar tot 1 mei zijn de overwinterende brandganzen nog altijd in Vlaanderen. Men zal geen onderscheid kunnen maken. Minister, in uw redenering is er duidelijk een fout gebeurd. De trek begint later voor die vogels, maar u spreekt over 1 april. Dat duidt er nog maar eens op dat het voorbereidingswerk wel bijzonder mager is.

De voorzitter: De heer De Bruyn heeft het woord.

Piet De Bruyn (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord.

Als ik het goed heb, loopt op dit moment bij het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) een studie over economische en landbouwschade door de brandgans. Weet u wat de stand van zaken is? Waarom is niet gewacht op het opleveren van die studie om na te gaan of de bijkomende bestrijdingsmaatregelen die nu tegen de brandgans worden genomen, daar een logisch gevolg van zijn of niet?

Als ik het goed begrepen heb, dan zou de wijziging van het Soortenbesluit impliceren dat niet langer een soortspecifieke bestrijding wordt vooropgesteld, maar dat men naar een generieke bestrijding gaat waar een ruimer gamma aan bestrijdingsmiddelen voor een ruimere groep soorten mogelijk is. In het huidige Soortenbesluit – of moet ik zeggen vorige – stelde men voor de verschillende soorten een soortspecifieke bestrijding voorop, wat mij een logischere benadering lijkt.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Lydia Peeters (Open Vld): Collega's, het is markant dat hier zo fel wordt ingegaan op een voorontwerpbesluit van 15 januari. Ik neem aan dat een aantal persberichten hiervoor aan de basis liggen.

Ik heb in het verleden zelf ook een aantal vragen gesteld over wanneer en hoe het Soortenbesluit van 2009 zou worden aangepast. Ik heb dat gedaan via een

aantal schriftelijke vragen en ik heb daar ook altijd antwoord op gekregen. Het laatste antwoord was dat het Agentschap voor Natuur en Bos, samen met het INBO, werkte aan een interne evaluatie en dat zij, in overleg met het middenveld, zouden komen tot een aantal aanpassingen van zowel juridisch-technische als inhoudelijke aard.

Als ik sommige collega's hier hoor – en ik denk dat ik vooral naar de heer Sanctorum moet kijken –, dan lijkt het alsof de aanpassing van het Soortenbesluit er louter op gericht is om – en ik zeg het met uw woorden, collega Sanctorum – gewoon dieren af te knallen. Dat is op dit ogenblik zeker niet aan de orde. Wat men wel doet, is een aantal beheersmaatregelen nemen. Die beheersmaatregelen moeten worden genomen. Ik sta daar ten volle achter. Ze moeten worden genomen om de fruitsector te beschermen. Ze moeten worden genomen om de gewassen en om de teelten te beschermen. Ze moeten ook worden genomen – en ik denk dat u dat continu vergeet – om de fauna zelf te beschermen. *(Opmerkingen van Hermes Sanctorum-Vandevoorde)*

Er zijn studies over. Het feit alleen al dat er een enorme populatietoename is van die soorten – terwijl ze sinds 2009 al in welbepaalde omstandigheden kunnen worden bestreden – is op zich al een voldoende bewijs.

Het gaat nog maar om een voorontwerp van besluit tot aanpassing van het Soortenbesluit. Ik had begrepen dat het op 18 februari ook op de Minaraad zal worden voorgelegd. Minister, ik heb er alle vertrouwen in als u zegt dat u een breed draagvlak hebt gevonden om de voorstellen door te voeren zoals ze hier voorliggen, conform de Europese verordening. Ik kan u meedelen dat u onze steun hebt. We kijken wel uit naar de adviezen die zullen volgen op dit voorontwerp van besluit.

De voorzitter: De heer Ceyssens heeft het woord.

Lode Ceyssens (CD&V): Collega Sanctorum, in een vorig debat in de commissie dat over bijzondere bejaging of bestrijding ging, heb ik inderdaad gezegd dat ik kon appreciëren dat u vlakaf zei dat u tegen de jacht bent. U moet ook meegeven wat de context was.

Ik heb tegen mevrouw Lieten, die hier toen pleitte voor een volledig schriftelijke toestemming per perceel maar toch niet wilde toegeven dat ze iets tegen de jacht had, gezegd dat ik het correcter vond om eerlijk te zeggen dat ze tegen de jacht is en dus principieel dat standpunt in te nemen. Mijn woorden blijven dus staande.

Toen ik de vragen hier las, kreeg ik de indruk dat alles in Vlaanderen vogelvrij is geworden. Ik wil me dan ook aansluiten bij mevrouw Peeters. Wij spreken hier over een voorontwerp. Alle adviezen die we daarover nog moeten ontvangen, moeten worden gerespecteerd en grondig bestudeerd. Wanneer ik echter het voorontwerp vergelijk met het Soortenbesluit van 2009, dan krijg ik de indruk dat de zaken hier worden opgeblazen. Er worden vragen gesteld over soorten die al in dat Soortenbesluit van 2009 zaten. Wanneer ik beide teksten vergelijk, dan stel ik vast dat alleen de brandgans erbij komt voor professioneel geteelde gewassen en het beschermen van wilde fauna en flora. Het gaat dan over de overzomerende brandgans. Een bijkomende wijziging is de veiligheid voor het luchtverkeer omdat dit per luchthaven zou worden geregeld met een plan.

Tot slot wordt voor de kooien de regeling zelfs strenger: er moeten erkenningspunten op de kooien worden aangebracht voor een betere traceerbaarheid. Ik denk dat de vragen die hier zijn gesteld, genuanceerd moeten worden.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Hier wordt selectief en op een eigenaardige manier gecommuniceerd over dit dossier. Men gaat voorbij aan een aantal goede aspecten van het Soortenbesluit. Er staan trouwens ook nieuwe diersoorten in die worden beschermd zoals de eikelmuis, de wolf en dertien vlindersoorten, maar daar wordt niets over gezegd. Wat de vogels betreft, is het niet zo dat plots een aantal onder hen vogelvrij worden verklaard, integendeel, we hebben uitdrukkelijk een aantal voorwaarden verankerd in het Soortenbesluit. Wie wil bestrijden, heeft schriftelijke toelating van de eigenaar nodig, moet de verwachte schade bewijzen, moet preventieve maatregelen nemen om te bewijzen dat er pogingen zijn geweest om het te voorkomen, maar dat die zijn mislukt. Het Agentschap voor Natuur en Bos zal dat goed opvolgen en kan dat op elk moment opnieuw intrekken. Zij hebben daar heel veel overleg over gehad. Het is trouwens op vraag van de natuursector zelf dat de zomerpopulatie brandganzen is opgenomen in het Soortenbesluit.

We zullen de adviezen van de adviesraden afwachten en op basis daarvan een beslissing nemen. Ik vind het wel eigenaardig dat men aan de ene kant vragende partij is en aan de andere kant, zodra de Vlaamse Regering de eerste beslissing heeft genomen, daar problemen mee heeft.

Mijnheer De Bruyn, mijn mensen en ikzelf hebben geen weet van een studie bij het INBO over brandganzen. Iedereen kan trouwens een studie bestellen bij het INBO. Wij weten niet welke studies daar momenteel lopen. Ik zal navraag doen naar die studie, wanneer we daar dan de resultaten van hebben, zullen we daar rekening mee houden bij de volgende stappen die in dit dossier worden gezet.

Dit is geen vrijgeleide, dit is iets dat al bestond in het Soortenbesluit. Dit is goed uitgewerkt en vormt een goede garantie dat niet zomaar een aantal vogelsoorten vogelvrij worden verklaard. Ik vind het eigenlijk straf dat er op die manier over dit dossier wordt gecommuniceerd, want dat is helemaal niet de inhoud van dit dossier.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp-a): Minister, ondanks alle vragen hebt u geen wetenschappelijk onderbouwing en zegt u dat er geen degelijke evaluatie gebeurt van het bestaande instrumentarium. Bijgevolg is de enige conclusie dat hier geen voldoende wettelijke basis bestaat ten aanzien van de Europese Vogelrichtlijn. Het is me zonneklaar dat hier een deur wordt opengezet die niet proportioneel een antwoord geeft op dit vraagstuk. U zegt dat het niet gaat over vogelvrij-verklaringen, ik stel echter vast dat men hier een keuze maakt die het risico op schade ook aan andere fauna en andere soorten die wel onder bescherming vallen, vergroot. Ik heb een oproep gedaan om op een degelijke manier naar de middelen te kijken die ter beschikking worden gesteld, maar daarvoor is het intussen te laat, want u hebt al een beslissing genomen. Ik roep u alleen op om te luisteren naar de adviezen en de opmerkingen, ook van meerderheidspartijen, die hier zijn gegeven, en om de moed te hebben om waar nodig aan te passen. Dat zou u sieren als minister.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Ik begrijp niet hoe u probeert te weerleggen dat dit geen vogelvrijverklaring is van een aantal soorten. U voert een generieke bestrijdingsmaatregel in waarvan we gewoon een melding moeten maken bij het Agentschap voor Natuur en Bos. Wanneer zij niet reageren, dan doen we maar. Volgens het aangepaste besluit is het ook niet meer nodig om elke bestrijdingsactie te rapporteren. Dat is toch het vogelvrij verklaren van een aantal soorten.

Intussen is ook duidelijk dat er geen wetenschappelijk onderbouwing is. U verwijst naar de opmerking van de heer De Bruyn en wijst erop dat u geen weet

hebt van een INBO-studie over de brandgans. Maar misschien is het wel nodig en nuttig dat er zo'n INBO-onderzoek gebeurt. Als zo'n onderzoek plaatsvindt, hoop ik daarvan de resultaten te kunnen zien.

De trek van de overwinterende brandgans gebeurt niet op 1 april maar op 1 mei. U bent daar niet op ingegaan. Ik neem aan dat u daar rekening mee zult houden.

De voorzitter: De heer de Bruyn heeft het woord.

Piet De Bruyn (N-VA): Ik wil even herhalen wat ik daarnet al heb gezegd. Ik vind dit een juist moment om vragen om verduidelijking te stellen en bijkomende toelichtingen te vragen. Er is een beslissing genomen waar we kennis van hebben genomen. We wachten nu op de adviezen van de adviesorganen.

Als die adviezen duidelijk zijn en bijkomende informatie geven, zijn de collega's van de meerderheid bereid om daar ook rekening mee te houden. We kijken uit naar het vervolg van dit belangrijke dossier.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.